

NÚVOL

L'APUNTADOR

Les lleis per sobre de la democràcia o la democràcia per sobre de les lleis

8.11.2019 - David Bueno. Barcelona.

Aquesta és una d'aquelles obres que agafaries una llibreta i un bolígraf i començaries a apuntar totes les cites vestides de reflexió que pronuncien els personatges, però llavors pràcticament no podries mirar l'escenari en cap moment. Filosofia, història i actualitat s'agafen de la mà al **Teatre Romea** en una proposta que convida els espectadors a viure una experiència centrada en el saber i l'exercici de la moralitat i l'ètica en la presa de decisions del passat (i del present). No us podeu perdre *Viejo amigo Cicerón*.

Josep Maria Pou protagonitza 'Viejo amigo Cicerón' al Teatre Romea. © David Ruano

La figura de **Marc Tul·li Ciceró** ens trasllada fins al segle I a.C. a l'antiga Roma, en un moment de tensió i màxima disputa bèl·lica entre Pompeu i Cèsar. Enmig d'aquest context, Ciceró destaca pel seu sentit de la justícia i sentit comú en benefici de la col·lectivitat, i es decanta per un dels bàndols amb l'objectiu de trobar la pau i evitar la guerra: prefereix donar suport a les lleis de la república defensades per Pompeu que no pas a les idees revolucionàries, però amb un rerefons autoritari i violent, del seu amic Cèsar. El seu perfil de polític sensat, filòsof i gran orador el va portar a ser reconegut per la seva capacitat de defensar la causa justa, no sense controvèrsia.

La proposta escrita per **Ernesto Caballero** i dirigida per **Mario Gas** excel·leix en el seu exercici de fer-nos transportar, per sobre de tot, al terreny de la reflexió, l'anàlisi i l'enraonament. I això en teatre s'agraeix moltíssim. Els paral·lelismes evidents amb l'actualitat Catalunya-Espanya aquí queden retratats a través d'un recurs eficient: ubicar Ciceró al present, enmig d'una biblioteca on dos joves estudiants estan fent un treball sobre la seva vida i obra. De cop, se'ls apareix interpretat per un brillant **Josep Maria Pou**, autoanomenant-se com el personatge històric, i de retruc designa els dos joves com l'escriptor i esclau Tiró (**Bernat Quintana**) i Túl·lia, la filla de Ciceró (**Miranda Gas**). I és així com l'obra viatja als fets del passat des del present de la biblioteca amb una gran versemblança i entreteixint el relat de forma molt orgànica, natural i intel·ligent.

La paradoxa és que, buscant els símls amb el present, qualsevol dels dos bàndols actuals es pot vincular a Pompeu i Cèsar alhora, una evidència de la dificultat d'establir qui són

els bons i els dolents mentre s'estan produint els fets. Per una banda, Cèsar és el que vol trencar amb el sistema establert de la república (l'*statu quo*), vol saltar-se les lleis per aconseguir, en un principi, millores en la societat, i de pas el poder, però utilitza un mètode violent. I aquí s'emmarca el concepte de la rebel·lió àmpliament debatut pels personatges. D'altra banda, però, si atenem a la moralitat de la causa, Pompeu potser és el que guanyaria socialment perquè és el dèbil i resulta més fàcil empatitzar amb ell, tot i representar l'immobilisme de la legalitat i la falta d'intel·ligència política. Qui dels dos és Catalunya? I Espanya? Quines similituds podem establir entre els bàndols enfrontats d'aquell moment i els d'ara? Tot depèn del prisma i el moment històric des del qual s'analitzin els personatges i els fets, tal com retrata perfectament l'obra.

Els tres intèrprets del muntatge 'Viejo amigo Cicerón' al Teatre Romea. © David Ruano

Tanmateix, conceptes com exili, repressió, les lleis, violència i la ja mencionada rebel·lió per aconseguir canvis apareixen a *Viejo amigo Cicerón*. Som on érem, i és descoratjador. És per tot això, i també per unes bones interpretacions i el debat

posterior que es genera amb els acompanyants, que val la pena deixar-se portar per aquesta proposta que es va estrenar aquest estiu al Festival Internacional de Teatre Clàssic de Mèrida.

Diuen a l'obra: "*Preterita mutare non possumus, sed futura providere debemus*. No podem canviar el passat, però hem de preveure el futur". Doncs això.
